



IMAGES AND INTERNATIONAL SECURITY

– et forskningsprojekt om billeder, krig, sikkerhed og diplomati

Personer og finansiering

- Finansieret af Danmarks Frie Forskningsfond med 7.475 millioner kroner.
- Projektet startede den 15. oktober 2013 og løber til den 31. august 2018.
- Projektet er organiseret i tre delprojekter: følelser og militær konflikt, diplomati og billedkriser, billeder og ikke-militære trusler. Projektet udvikler teori, metode og analyser.
- Projektet er ledet af professor Lene Hansen, Institut for Statskundskab, Københavns Universitet.
- Kernegruppen består desuden af professor Rebecca Adler-Nissen, Institut for Statskundskab, Københavns Universitet (vice-leder): professor Michael C. Williams, University of Ottawa; professor Iver B. Neumann, London School of Economics og Oslo Metropolitan University; professor Megan MacKenzie, University of Sydney; ph.d.-studerende Simone Molin Friis og Alexei Tsinovoi, begge Institut for Statskundskab, Københavns Universitet; samt ph.d.-studerende Dean Cooper-Cunningham, Københavns Universitet (siden september 2017).
- Gæster med forskningsophold ved projektet: He Wei, China Foreign Affairs University (gæste-ph.d.-studerende fra august 2015 til april 2016); Constance Duncombe, University of Queensland (gæste-post. doc. fra august 2017 til oktober 2017); og Alice Massari, Sant'Anna School of Advanced Studies, Pisa (gæste-ph.d.-studerende maj 2018).
- Studentermedhjælpere, videnskabelige assistenter, virksomhedspraktik: Simone Molin Friis, Johan Spanner, Sari Youssef Saadi, Natascha Fønnesbech Vogel, Jakob Dreyer, Fanny Hye-Knudsen; Bertel Teilfeldt Hansen og Katrine Emilie Andersen; Nevan Solagna.



Foto: Hus gennemsøges i Husaybah, Irak, november 2005, Johan Spanner

Billeder og sikkerhedspolitik

– et overblik

- Projektet undersøger, hvordan billeder bliver omdrejningspunkt for diplomatiske og sikkerhedspolitiske kriser. Nogle billeder er produceret som led i en klar mediestrategi af statslige og ikke-statslige aktører. Andre billeder har en uklar og mere tilfældig vej ind i sikkerhedspolitikken.
- Projektet analyserer billeder som viser – og (re)præsenterer – trusler, lande, handlinger og politiske aktører gennem fotografi, tegninger og video.
- Nogle billeder får dokumentarisk status: de er med til at bevise trusler mod og angreb på individer, grupper og stater. Tegninger og kunstværker kan også blive sikkerhedspolitiske problemer, hvis de krænker nationale, etniske og religiøse identiteter og følelser.
- Billeder bevæger sig lettere på tværs af landegrænser end sproglig tekst. Den digitale tidsalder og sociale medier giver muligheder for at langt flere kan producere og cirkulere billeder, og for at billeder spredes med en historisk høj hastighed. Det sætter politikere og etablerede politiske institutioner under pres.
- Billeder har en evne til at mobilisere følelser og kan fremtvinge krav om politisk handling, men typisk er der konkurrerende bud på, hvilken udenrigs- og sikkerhedspolitik der bør føres. Projekter ser på, hvordan billeder indgår i offentlig og politisk debat, hvad der bliver sagt og skrevet om dem, og hvordan de bliver brugt og genbrugt.
- Projektet ser på ikoniske billeder, dvs. billeder som cirkuleres så hyppigt, at de er let genkendelige og får særlige politiske budskaber knyttet til sig. Projektet undersøger også, hvordan strømme af tusindvis af billeder skaber en visuel-politisk ramme for sikkerhedspolitik.



Foto: Årets billede 2014, Marius obduces i Københavns Zoo, Kasper Palsnov/Ritzau Scanpix

Læs mere

- Lene Hansen, 'Images and International Security', i Alexandra Gheciu og William C. Wohlforth (red) *The Oxford Handbook of International Security*, Oxford: Oxford University Press, 2018, side 593-606.
- Lene Hansen, 'Security', i Roland Bleiker (red) *Visual Global Politics*, London: Routledge, 2018, side 272-278.

Islamisk Stat:

Militant propaganda og online kommunikation

- Islamisk Stat er ikke den første militante gruppe, der har benyttet sig af propaganda og online kommunikation til at fremme et politisk projekt. Al-Qaeda og affilierede grupper har produceret magasiner og videoer i årtier. Men den teknologiske udvikling har medført, at militante grupper har fået nye muligheder for at promovere deres visuelle fortællinger og nå et mere globalt publikum.
- Islamisk Stat er den militante gruppe, der mest effektivt har udnyttet de muligheder, som de digitale kommunikationsteknologier tilvejebringer. Via en flerstrengt og målgruppesegmenteret mediestrategi har gruppen formået at anvende de interaktive muligheder indbygget i Web 2.0 æraens platforme.
- Siden 2014 har Islamisk Stats mediestrategi fået international opmærksomhed pga. gruppens brutalitet og iscenesatte vold, særligt ifm. offentliggørelsen af henrettelsesvideoer. Islamisk Stats mediestrategi handler dog om mere end brutalitet, og gruppens videoer anvender en lang række symboler og appelformer for at promovere gruppens politiske projekt.
- Islamisk Stats succes på de sociale medier har skabt øget frygt for at gruppen via propaganda kan mobilisere individer i Europa til at udføre terror i gruppens navn. Gennem videoer og magasiner målrettet et ungt, europæisk publikum forsøger gruppen at legitimere vold via en sort-hvid fremstilling af verden og tilbyder sympatisører en måde at transformere sig selv ved at handle i gruppens navn.
- Cirkulationen af Islamisk Stats billeder, videoer og magasiner på transnationale og digitale platforme skaber nye udfordringer for bekæmpelsen af militante grupper. Via en omfattende kortlægning og dybdegående kvalitative analyser adresserer projektet de demokratiske og strategiske udfordringer for kampen mod militant propaganda i en digital og billeddreven tidsalder.



Stillbillede: No Respite, video produceret af Al-Hayat Media Center (Islamisk Stat), 24. november 2015

Læs mere

- Simone Molin Friis, "Behead, burn, crucify, crush': Theorizing the Islamic State's public displays of violence'. *European Journal of International Relations*, nr. 2, 2018, side 243-267.
- Simone Molin Friis, "Beyond anything we have ever seen': beheading videos and the visibility of violence in the war against ISIS', *International Affairs*, nr. 4, 2015, side 725-746.



Foto: Den israelske premierminister Benjamin Netanyahu om faren ved det iranske atomprogram på FN's generalforsamling i 2012, Lucas Jackson/Ritzau Scanpix

Læs mere

- Rebecca Adler-Nissen og Alexei Tsinoi, 'International Misrecognition: The Politics of Humour and National Identity in Israel's Public Diplomacy', *European Journal of International Relations*, 2018, on-line first view, side 1-27.
- Alexei Tsinoi og Rebecca Adler-Nissen, 'Inversion of the 'Duty of Care': Diplomacy and the Protection of Citizens Abroad, from Pastoral Care to Neoliberal Governmentality', *The Hague Journal of Diplomacy*, nr. 2, 2018, side 211-232.

Sociale medier og digitalt diplomati i Israel

- Internationalt diplomati forstås traditionelt som den officielle og formaliserede samtale mellem stater. Gennem samtaler og forhandlinger søger diplomater ofte at løse konflikter inden de eskaleres til krig eller truslen om anvendelse af militær magt.
- Teknologi har spillet en central rolle for udviklingen af diplomati og i de seneste år har sociale medier grundlæggende forandret vilkårene for internationale forhandlinger og udfordret etablerede konventioner. Ikke-statslige aktører har fået adgang til en digital global samtale og er nu også aktive i det 'digitale diplomati'.
- Billeder er centrale i digitalt diplomati: de kan deles hurtigt, de appellerer til vores følelser og de kan medvirke til både at skabe fællesskaber og fjendebilleder.
- Sociale medier er i høj grad en visuel kommunikationsform. Det centrale spørgsmål for diplomati er ikke blot håndteringen af den store mængde billeder, der nu cirkuleres globalt, men spørgsmålet om synlighed, dvs. hvilke billeder vises for os på vores mobiler og computere, og hvilke billeder forbliver usynlige.
- Israel er et ekstremt tilfælde af en højteknologisk stat, der har omfavnet det digitale diplomati i forsøget på at blive set som en fremtidsorienteret "Start-Up Nation". Den israelske regering har brugt sociale medier til at få israelske borgere til aktivt at ændre omverdenens negative opfattelser af Israel, mens kritiske NGO'er har lanceret stærkt visuelle sociale mediekampanjer, der udfordrer regeringens politik, blandt andet overfor Iran.

Ikoniske billeder, følelser og diplomati – Alan Kurdis død og EU's flygtningekrise

- Ikoniske billeder har en særlig karakter: de cirkuleres hyppigt, kan genkendes af et stort publikum, og skaber en følelsesmæssig respons.
- Ikoniske billeder møder sikkerhedspolitik på flere måder: når de ændrer den offentlige opinion og den politik, der føres (som "napalm-pigen" under Vietnamkrigen); når de bliver symboler på en bestemt politik (som kendte fotografier fra Abu Ghraib); og når de bliver genstand for politiske konflikter og konkurrerende fortolkninger (som Kurt Westergaards Muhammed-tegning).
- Fotoet af den druknede treårige kurdisk-syriske dreng, Alan Kurdi, blev et øjeblikkeligt ikon i september 2015. Kurdi blev fundet død på stranden i Bodrum i Tyrkiet efter hans families fejlslagne forsøg på at komme over til Grækenland.
- Billedet gik verden rundt, blev delt af millioner på Twitter, Facebook og andre sociale medier og motivet med Kurdi alene på stranden blev hurtigt brugt i tegninger, fotocollager og i skulpturer og performances. Et af de mere højprofilerede "genbrug" af "Kurdi" var den kinesiske kunstner Ai Weiweis foto af sig selv på stranden på Lesbos. Både cirkulering af billedet og genbrug indeholdt, med få, vigtige, undtagelser, en kritik af EU's håndtering af flygtningekrisen i det østlige Middelhav.
- Verdensledere som den amerikanske præsident Barack Obama, Storbritanniens premierminister David Cameron og Frankrigs præsident François Hollande gik alle offentligt ud og beskrev de stærke følelser, billedet vagte hos dem. Med følelserne kom et krav om politisk handling.
- Den politiske og diplomatiske betydning af "Kurdi" er ikke entydig. "Kurdi" fik en central rolle i den tyske kansler Angela Merkels berømte velkomstpolitik i 2015, og i valget af Justin Trudeau som ny canadisk premierminister med et positivt syn på flygtninge. Men "Kurdi" er også en væsentlig begrundelse for aftalen mellem EU og Tyrkiet som i marts 2016 praktisk talt lukkede flygtningeruten fra Tyrkiet over Middelhavet.

Jeg er ikke psykolog



Jeg skal ikke gøre mig klog på, om børn traumatiseres og deres liv og overlevelse sættes på spil ved at hæve adgangen til familiesammenføring fra et til tre år – jeg er ikke psykolog.

Tegning: Per Marquard Otzen

Læs mere

- Lene Hansen, 'How images make world politics: International icons and the case of Abu Ghraib', *Review of International Studies*, nr. 2, 2015, side 263-288.



Foto: Finn Frandsen/Ritzau Scanpix

Visualiseringen af nye sikkerhedsproblemer – cybersikkerhed

- Med den kolde krigs afslutning blev den sikkerhedspolitiske dagsorden udvidet. Sikkerhed var ikke længere udelukkende et spørgsmål om militære trusler og territorial suverænitæt, men om klimaforandringer, sygdoms-epidemier, individuel forfølgelse pga. tro eller etnicitet, migration, hungersnød og seksuelt baseret vold.
- Den stigende digitalisering af vores samfundsmæssige infrastruktur – forsvar, banksektor, sundhedssystem og transportmidler – har gjort os sårbare overfor cyberangreb. Cybersikkerhed er et område, som stater, virksomheder og NGO'er tager stadigt mere alvorligt.
- Cybersikkerhed dækker bredt: fra angreb på militære systemer og forsøg på påvirkning af valg i andre lande, til den enkelte borgers daglige liv på nettet med brug af kreditkort og personlige oplysninger.
- Cybersikkerhed har svært ved at trække på den type billeder, der normalt udløser følelsesmæssige reaktioner såsom billeder af mennesker, især børn og kvinder, af truede dyr, og ødelagte landskaber og byer.
- I projektet ser vi på, hvordan cybersikkerhed bliver kommunikeret gennem billeder. Vi undersøger, hvordan bestemte motiver bruges af medier og institutioner så ofte, at de bliver "generiske sikkerhedspolitiske ikoner", dvs. typer af billeder som kommer til at symbolisere en bestemt trussel.
- Cybersikkerhed omfatter digitale systemer, der ligger skjult for de fleste. Generiske cybersikkerheds-ikoner er mørke silhuetter og hænder som rammer tastaturet, kode som løber over en skærm, og fotos af computere og kabler.

Visuel sikkerhedspolitik: Demokratiske muligheder og udfordringer

- Udviklingen i sociale medier gør det muligt for langt flere at tage og cirkulere billeder. Billeders evne til at kommunikere til følelserne er med til at skabe identiteter og fællesskaber. Det kan få flere mennesker engageret i at løse væsentlige sikkerhedspolitiske problemer.
- Billeder dokumenterer overgreb og mobiliserer støtte til truede individer og grupper. Kreativ og kunstnerisk brug af billeder kan skabe (selv)kritik og udfordre fjendebilleder.
- En øget brug af billeder i sikkerhedspolitikken skaber også nye udfordringer. Flotte, glatte og pompøse billeder bruges aktivt af autoritære regimer, som udnytter de digitale platforme til at sprede en æstetiseret politik. Hvis billeder deles ukritisk, kan de lettere tages til indtægt for – måske problematiske – politiske beslutninger.
- Muligheden for at dele billeder hurtigt og billigt sætter politikere og andre beslutningstagere under voldsomt tidsmæssigt pres. De bedste – og mest demokratiske – politiske løsninger kan kræve mere tid, overvejelse og inddragelse af flere deltagere.
- Ikke alle sikkerhedsproblemer har lige gode muligheder for blive mobiliseret gennem billeder. Voldtægt i krigszoner er f.eks. sjældent afbilledet, og når billederne endeligt findes, er de ofte skabt som en del af den vold, der udøves. Brugen af sådanne billeder rejser desuden svære etiske spørgsmål. Bliver billeder nødvendige for at sikkerhedspolitiske problemer anderkendes, stiller det "usynlige" sikkerhedsproblemer dårligere.



Foto: Den amerikanske nationalsang afspilles ved et rodeo i Stephenville, Texas, 2002, Johan Spanner

Læs mere

- Lene Hansen, 'Images and International Security', i Alexandra Gheciu og William C. Wohlforth (red) *The Oxford Handbook of International Security*, Oxford: Oxford University Press, 2018, side 593-606.
- Michael C. Williams, 'Aesthetic Realism', i Brian Schmidt og Nicolas Guilhot (red) *Historiographical Investigations in International Relations*, Houndmills: Palgrave Macmillan, 2019, side 51-78.

Flere udvalgte udgivelser om billeder og sikkerhedspolitik

- Denne folder er udarbejdet i forbindelse med en præsentation af projektet og dets foreløbige resultater afholdt i Videnskabernes Selskab den 23. august, 2018. Dette arrangement, og folderen, har særligt fokus på nogle af de bidrag til projektet, der er udført på Københavns Universitet. Blandt andre udgivelser fra projektet kan nævnes:
 - Rebecca Adler-Nissen, 'Are we 'Nazi Germans' or 'Lazy Greeks'? Negotiating International Hierarchies in the Euro Crisis,' i Ayse Zarakol (red) *Hierarchies in World Politics*, Cambridge: Cambridge University Press, 2017, side 189-218.
I 2012 gik billeder af vrede græske demonstranter med plakater af Angela Merkel i Nazi-uniform verden rundt. Kapitlet viser, at eurokrisen ikke blot har ført til øget mistillid mellem Tyskland og Grækenland, dyrkelsen af nationale stereotyper har også ført til markant selvransagelse og selvkritik i begge lande.
- Lene Hansen, 'Reading comics for the field of International Relations: Theory, method and the Bosnian War', *European Journal of International Relations*, nr. 3, 2017, side 581-608.
Tegneserier kan fremstille sikkerhedspolitiske problemer, som ikke er dokumenteret af fotografi eller på video. Artiklen ser på, hvordan krigen i Bosnien – dens aktører og de overgreb som fandt sted – er afbilledet i tre meget forskellige tegneserier.
- Iver B. Neumann, 'Halting Time: Monuments to Alterity', *Millennium: Journal of International Studies*, nr. 3, 2018, side 331-351.
Monumenter – og billeder af monumenter – er vigtige for forståelsen af, hvem vi selv, og vores fjender og modstandere er. Artiklen viser, at monumenter historisk har vist "Den Anden" som død og overvundet, men også på måder, hvor "Den Anden" ikke eksplicit er til stede.

Udvalgte udgivelser på vej

- Alexei Tsinovoi, *Social Media and the Remediation of Diplomacy: Images and International Politics in the Digital Age*, ph.d.-afhandling, indleveret på Københavns Universitet. Afhandlingen undersøger, hvordan sociale medier anvendes af diplomater og almindelige borgere i kampen om national identitet og sikkerhed med fokus på Israel. Monografien viser bl.a. at forskellige sociale medie-platforme giver forskellig synlighed og interaktion mellem borgere og stat.
- Simone Molin Friis, *Spectacles of Violence: Militant Imagery, Online Communication, and the Islamic State*, ph.d.-afhandling, indleveres på Københavns Universitet. Afhandlingen omhandler militant propaganda og online kommunikation med fokus på gruppen Islamisk Stat. Monografien er baseret på et flerårigt studie af Islamisk Stats online netværk samt dybdegående kvalitative analyser af gruppens videoer, magasiner og billeder.
- Michael C. Williams har skrevet en artikel om den centrale rolle æstetisk politik har spillet for udenrigs- og sikkerhedspolitik i det 20 århundrede, som udkommer i *International Studies Quarterly*. Artiklen giver en forståelse for den aktuelle debat om populisme i europæisk og amerikansk politik, særligt hvilken rolle billeder spiller her.
- Megan MacKenzie har to artikler på vej om det amerikanske forsvar og fotografier af og med soldater. MacKenzie analyserer blandt andet hvordan post-traumatisk stress syndrom behandles i medierne, og hvordan det udfordrer den gængse forståelse af den stærke, maskuline og heroiske soldat.
- Flygtningekrisen i Middelhavet og europæisk migrationspolitik analyseres i to artikler: en om Kurdi-billedet og dets konsekvenser (Rebecca Adler-Nissen, Katrine Emilie Andersen og Lene Hansen) og en om den store mængde billeder, der danner baggrund for den politiske debat (Katrine Emilie Andersen og Lene Hansen).



Foto: Protest i Athen 1. maj, 2013, Simela Pantzartzi/Ritzau Scanpix

Formidling, støtte og nye projekter

- Vi har formidlet projektet til en bredere offentlighed gennem en lang række interviews til radio, TV og aviser. Vi har holdt et stort antal foredrag og skrevet formidlende artikler. Se udvalg på www.images.ku.dk/dansk/formidling/
- Vi har diskuteret projektet med andre forskere på en lang række akademiske konferencer og vi er blevet inviteret som foredragsholdere i USA, Canada, Europa, Kina, Mexico og Australien.
- Danmarks Frie Forskningsfond har finansieret projektet. Mindre bevillinger gav mulighed for yderligere og forlængede forskningsophold:
 - VELUX Fonden støttede Michael C. Williams ophold ved Københavns Universitet gennem VELUX Visiting Professor Program, 2015-16.
 - Nordea-fonden stillede en legatbolig til rådighed for Michael C. Williams i fire måneder i 2016.
 - Simone Molin Friis modtog et Eliteforsk-rejsestipendium i 2017 som muliggjorde ophold på University of Queensland og University of Ottawa.
- Lene Hansen og Rebecca Adler-Nissen fik støtte fra Center for International Security Studies, University of Sydney til ophold i 2014 og 2015.
- Nye projekter med relation til Images and International Security:
 - DIPLOFACE ledes af Rebecca Adler-Nissen og er finansieret af European Research Council (ERC), projektet undersøger sammenhængen mellem fortrolige internationale forhandlinger og offentligheden.
 - "Digital Disinformation" ledes af Rebecca Adler-Nissen, projektet kortlægger hvordan disinformation spredes online og hvordan det påvirker den offentlige debat. Det er finansieret af Carlsbergfondet.
 - "Bodies as Battleground: Gender Images and International Security" er et projekt om køn, sikkerhed og billeder. Det ledes af Lene Hansen og finansieres af Danmarks Frie Forskningsfond.
 - Lene Hansen har modtaget et Semper Ardens Fellowship fra Carlsbergfondet til arbejde på et bogmanuskript om billeder og sikkerhedspolitik.



DANMARKS FRIE
FORSKNINGSFOND

images.ku.dk / polsci.ku.dk